

Danielsen-planen

1.-7. trinn

Egill Danielsen Stiftelse

Innhold

Godkjenning og vilkår for bruk	3
Oversikt over skoler som bruker planen	4
Oversikt over endringer i forhold til tidligere godkjent plan	5
Generell del	7
Fagplan i Kristendomskunnskap med filosofi-, religions- og livssynskunnskap	13

Godkjenning og vilkår for bruk

Danielsen-planen 1.-7. trinn er godkjent av Utdanningsdirektoratet 5. november 2013 i den form den her foreligger (side 5-35).

Danielsen-planen administreres av Egill Danielsen Stiftelse (EDS). Det innebærer at det bare er EDS som har anledning til å søke Utdanningsdirektoratet om godkjenning av endringer i planen.

Danielsen-planen kan brukes av skoler utenfor Danielsen-familien etter avtale med EDS. Ved slik bruk skal det ikke gjøres noen form for endring i planen. Det er heller ikke anledning til å endre skolenavnet fra «Danielsen» til egen skoles navn. Det er en forutsetning for å kunne bruke planen at skolen er medlem av Kristne Friskolers Forbund (KFF).

Etter avtale med Utdanningsdirektoratet skal det aldri finnes mer enn én variant av Danielsen-planen, slik at dette navnet er helt entydig. EDS orienterer alle skolene som bruker planen, om endringer som foreslås og blir godkjent.

Dersom andre enn EDS gjør forandringer i planen – om ikke mer enn ett eneste ord – må alle henvisninger til Danielsen fjernes og all bruk av begrepet «Danielsen-planen» opphøre, og det må sendes søknad til Utdanningsdirektoratet om ny godkjenning.

Skoler som bruker planen

Følgende skoler har avtale om bruk av Danielsen-planen (1.-7. trinn, 8.-10. trinn eller begge):

- Danielsen Ungdomsskole Bergen (8-10)
- Danielsen Ungdomsskule Osterøy (8-10)
- Danielsen Ungdomsskule Frekhaug (8-10)
- Danielsen Barne- og Ungdomsskule Sotra (1-10)
- Danielsen Ungdomsskole Haugesund (8-10)
- Danielsen Ungdomsskole Karmøy (8-10)
- Møre barne- og ungdomsskule, Gurskøy (1-10)
- Møre barne- og ungdomsskule, Skodje (1-10)
- Møre ungdomsskule, Ålesund (8-10)
- Molde Friskole, Molde (1-10)
- Tryggheim ungdomsskule, Nærbø (8-10)
- Sørhåland Privatskole AS, Skudeneshavn (1-7)
- Nordborg ungdomsskule, Finnsnes (8-10)
- Drottningborg ungdomsskule, Grimstad (8-10)
- KF-skolen, Stavanger (1-10)
- KF-skolen Jørpeland (1-10)
- Vartdalsstranda Privatskule AS (1-10)
- Tryggheim Strand AS (1-10)
- Groruddalen Kristne Skole AS (1-10)
- Kristen grunnskole på Halsnøy (1-10)
- Øya ungdomsskole (8-10)
- Trollvik Skole, Kåfjord (1-10)
- Elvebyen ungdomsskole, Drammen (8-10)
- Fjaler kristne skule AS, Fjaler (1-10)
- Hamre Grendaskule, Valestrandsfossen (1-7)

Andre skoler som ønsker å bruke planen kan henvende seg til

Egill Danielsen Stiftelse, Nygaten 8, 5017 Bergen

Telefon: 55 55 98 00 – E-post: dag.askild.bleka@danielsen-skoler.no

Endringer i læreplan for grunnskolen 1.-7. trinn – «Danielsen-planen»

Endringer av «Danielsen-planen» basert på Rundskriv Udir-02-2011 – Krav til læreplaner for private skoler. Oktober 2012.

I det følgende viser vi hvilke endringer som er foretatt i den eldre «Danielsen-planen», samtidig som hele planen med endringer er lagt ved.

Endringer:

Følgende avsnitt fra den eldre «Danielsen-planen» er endret:

1. Beskrivelsen av *Andre religioner og livssyn* under hovedområdene i faget:

Fra:

Andre religioner og livssyn

Hovedområdet jødedom, islam, hinduisme, buddhisme og livssyn omfatter disse religioner og utvalgte livssyn i historisk perspektiv, deres skrifttradisjoner som kilde til kulturforståelse og tro, og hvordan disse religioner og livssyn blir forstått og praktisert i verden og i Norge i dag. På småskoletrinnet vil alle religioner og livssyn som er nevnt i LK 2006 bli omtalt, men noen av kompetansemålene vil bli skjøvet over til mellomtrinnet. Når enkeltreigioner eller livssyn er framtrødende i lokalmiljøet eller representert i klassen, vil disse få en bredere omtale. På ungdomstrinnet skal dette også gi innblikk i andre religioner og livssyn som er representert i Norge, og i annet religiøst og livssynsmessig mangfold.

Til:

Andre religioner og livssyn

Hovedområdet jødedom, islam, hinduisme, buddhisme og livssyn omfatter disse religioner og utvalgte livssyn i historisk perspektiv, deres skrifttradisjoner som kilde til kulturforståelse og tro, og hvordan disse religioner og livssyn blir forstått og praktisert i verden og i Norge i dag. På

ungdomstrinnet skal også annet religiøst og livssynsmessig mangfold være med.

2. Under *Kompetansemål etter 4. årstrinn (første setning)*

Fra:

Her kommer kompetansemålene slik de foreligger i LK 2006 med en forskyvning av noen kompetansemål innen religion og livssyn fra småskoletrinnet til mellomtrinnet.

Til:

Her kommer kompetansemålene slik de foreligger i LK 2006; i RLE-faget fra 2008.

3. Under *Kompetansemål etter 7. årstrinn (første setning)*

Fra:

Her kommer kompetansemålene slik de foreligger i LK 2006 med en forskyvning av noen kompetansemål innen religion og livssyn fra småskoletrinnet til mellomtrinnet.

Til:

Her kommer kompetansemålene slik de foreligger i LK 2006; i RLE-faget fra 2008.

Læreplan for Danielsen skoler 1.-7. trinn – etter kunnskapsløftet og Rundskriv Udir-02-2011 – Krav til læreplaner for private skoler

Danielsen skoler har vært godkjent etter "Lov om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring (privatskulelova)", av 1973 med senere endringer. De ble opprettet i samsvar med § 3 pkt a. som sier at: "for å bli godkjend med rett til tilskot etter denne lova må skulen anten vera: a. Skipa av religiøse og/eller etiske grunnar..."

Danielsen skoler er opprettet på et religiøst-etisk grunnlag.

Skolene har fulgt de faglige krav som var stilt etter § 4 i den tidligere Privatskulelova.

Den eldre Privatskulelova er i dag erstattet av "Lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskulelova)" av 07.04. 2003. Med senere endringer. I § 1-1 omtales formålet med denne loven: "Formålet med denne lova er å medverke til at det kan opprettast og drivast private skolar slik at foreldre og elevar kan velje andre skolar enn dei offentlege, jfr menneskerettsloven § 2 nr. 2".

I § 2-1 omtales godkjenning av private skoler og deres grunnlag: "Skolane skal drive verksemda si på følgjande grunnlag:

- a) religiøst
- b) ..."

Danielsen skoler er et alternativ på religiøst grunnlag.

I skolens vedtekter § 2 sies følgende:

*a) Danielsen Ungdomsskole ... skal i all sin virksomhet søke å skape et læringsmiljø som fremmer et kristent helhetssyn på livet forankret i troen på Gud som skaper og frelser slik dette er uttrykt i Bibelen og de evangelisk-lutherske bekjennesskrifter.**

Skolen vil i alt sitt arbeid gjøre Kristus kjent for elevene slik at Han kan bli trodd og etterfulgt.

b) I forståelse med foreldrene og i respekt for elevene vil skolen formidle kunnskap, inspirere til læring og utvikling av hele mennesket for å utruste elevene for et godt og ansvarlig liv i hjem, samfunn og menighet.

I møte med elevene, i og utenfor skolen, er hele personalet medarbeidere og forbilder og har et ansvar for å fremme skolens overordnede formål.

Foreningens virksomhet skal bygges på ikke-kommersiell basis.

** Omfatter de tre oldkirkelige symboler (den apostoliske, den nikenske og den athanasianske bekjennelse), samt den augsburgske bekjennelse og Luthers lille katekisme.*

Skolen er opprettet for å gi hjelp til foreldre og elever som ønsker å velge en skole som gir kristen oppdragelse basert på de kristne grunnverdiene.

Skolen vil sikre at elevene får ei "jamgod opplæring" med elever i de offentlige skolene, jfr. § 2-3 i Privatskolelova. I det følgende vil dette komme fram ved at skolen bygger på den offentlige læreplanen, LK 2006, med de endringer og tilføyelser som er nødvendige for at skolens skal ivareta sitt religiøst-etiske grunnlag slik dette er nedfelt i skolens vedtekter.

Skolens grunnlag og formål

Danielsen skoler har utarbeidet en læreplan for ungdomsskolen og videregående skole, generell del, som et tillegg til den offentlige læreplanen av 1997. Her ble det gitt en fylldig beskrivelse av den

teologiske plattformen og noen pedagogiske konsekvenser av den. (Den er blitt sendt inn ved tidligere søknader etter L97.)

I det følgende skal vi gi et mer sammenfattende uttrykk for skolens egenart i relasjon til generell del I av LK 2006.

Skolens samlede virksomhet er forankret i de kristne grunnverdiene slik disse kommer til uttrykk i Bibelen og Den norske kirkes evangelisk-luthersk bekjennelse, dvs. i samsvar med Luthers lille katekisme, den augsburgske bekjennelse og de tre oldkirkelige symbolene.

De sentrale grunnsannhetene som skolens virksomhet bygger på, er følgende:

- En kristen virkelighetsforståelse forankret i Bibelens åpenbaring av Gud som skaper og frelser, jfr. de tre oldkirkelige symbolene.
- Et kristent menneskesyn hvor relasjonen til Guds gjerninger er fundamental. Dette kommer til uttrykk ved at mennesket er skapt i "Gud bilde" med evne til å høre og svare på Guds tiltale, med kall til å tjene og med ansvar overfor Gud for sine tanker, ord, holdninger og gjerninger.
- Kjennskapet til Gud som skaper og Guds gode vilje for livet i skaperverket gir et etisk grunnlag for menneskets livsorientering og livsførsel i skaperverket i møte med naturen, kulturen og samfunnet, jfr. 1. trosartikkel og de 10 bud med Luthers forklaringer. Dette er uttrykt i et gudgitt kultur- og forvalteroppdrag som skal tjene medmenneskene.
- På grunn av syndefallet kom menneskene i et motsetningsforhold til sin skaper og ble fanget inn av syndens makt og skyld. Det har påført naturen, kulturen og samfunnslivet store ødeleggelser og indre motsetninger som har resultert i at menneskene bare kan realisere det gode livet i kamp mot det onde i tilværelsen. Som skaper søker Gud å verne og opprettholde skaperverket ved å kalle og tilskynde menneskene til å gjøre det gode og til å motvirke kaos og oppløsning. Fordi Guds lov er skrevet i alle menneskers hjerter, Rom 2,15, har alle evne til å gjøre det gode i kamp mot det onde.

- Gud som frelser sikter på å forløse menneskene og skaperverket fra det onde. Kjennskapet til Guds frelsesplan og frelsesgjerning i Jesus Kristus gir et møte med Guds enestående kjærlighet til menneskene. Guds siktemål var å fri menneskene fra deres skyld og skam og å skape håp for framtiden, jfr. 2. og 3. trosartikkel med Luthers forklaringer.
- De som tar imot Guds frelse, blir lagt til Guds menighet hvor den enkelte utrustes ved ord og sakrament til å elske og å tjene Gud gjennom bekjennelse, lovprisning og gode gjerninger og ved å gjøre Guds gjerninger kjent for alle mennesker.

Disse grunnsannhetene er utledet av Bibelen og leder inn til Bibelens sentrale innhold. Den norske kirkes bekjennelsesskrifter gir et sammenfattende og læremessig uttrykk for dem. Det er fram for alt kristendomsundervisningen som vil gi kunnskap og innsikt i grunnsannhetene. Men de vil gjennomsyre hele skolens virksomhet.

Generell del av LK 2006

Menneskelivet i sin historiske og sin aktuelle sammenheng tar alltid konkret form innenfor en bestemt kulturell og samfunnsmessig referanseramme. Mennesket slik det møter sentrale livsområder og -oppgaver, kan beskrives slik det gjøres i Generell del I av LK 2006. Her settes det et fokus på:

- Det meningssøkende menneske
- Det skapende menneske
- Det arbeidende menneske
- Det allmenndannede menneske
- Det miljøbevisste menneske
- Det integrerte menneske

Framstillingen gir et verdifullt bidrag til å forstå menneskets situasjon og oppgave i dagens kultur- og samfunnssituasjon med bakgrunn i våre kulturelle tradisjoner.

Norsk kultur og samfunnsliv er preget av verdier som har sine historiske røtter i de kristne og humanistiske tradisjonene. Verdier fra kristendommen og humanismen har dels stått i spenning til hverandre og dels har de supplert hverandre. I en kristen skole med basis i Bibelen og den evangelisk-lutherske bekjennelse blir de humanistiske verdiene tilordnet det kristne tros- og moralgrunnlaget slik at de lar seg forene med Guds skapervilje og menneskets grunnleggende ansvarlighet for Gud.

På dette grunnlag blir generell del av LK 2006 tolket og anvendt.

På basis av skolens formål og et felles verdigrunnlag samlet i uttrykket kristne og humanistiske verdier vil skolen sikte på å realisere de oppgavene som er omtalt i Privatskolelova § 1-1:

- a) å utvikle personlegdommen, talentet og dei mentale og fysiske evnene til elevane,
- b) å utvikle respekt for menneskerettane, grunnleggjande fridommar og for dei prinsippa som pakta til Dei sameinte nasjonane vernar om,
- c) å utvikle respekt for foreldra og den kulturelle identiteten, språket og verdiane til eleven, for dei nasjonale verdiane i det landet der eleven bur, og respekt for kulturar som er ulike hans eller hennar eigen,
- d) å førebu eleven til eit ansvarleg liv i eit fritt samfunn i ei ånd av forståing, fred, toleranse, likestilling mellom kjønna og venskap mellom alle folkeslag, etniske, nasjonale og religiøse grupper og personar som høyrer til urfolk,
- e) å fremje respekten for naturmiljøet.

Det skal leggjast vekt på å skape godt arbeidsmiljø og gode samarbeidsformer mellom lærarar og elevar og mellom skole og heim. Alle som er knytte til skolen, skal arbeide for å hindre at elevane kjem til skade eller blir utsette for krenkjande ord eller handlingar.

Prinsipper for opplæringen

”Prinsipper for opplæringen” sammenfatter og utdyper bestemmelser i opplæringsloven og i forskrifter for loven, inklusiv læreplanverket. Prinsippene tydeliggjør skoleeiers ansvar i tråd med lov og forskrifter, menneskerettighetene og er tilpasset individuelle forutsetninger og behov. Danielsen skoler vil følge ”Prinsipper for opplæringen” innenfor de rammer som er gitt i Lov om private skoler med forskrifter og i Danielsen skolers vedtekter og læreplan.

Fagplan i Kristendomskunnskap med filosofi-, religions- og livssynskunnskap

Fagets navn

I den offentlige grunnskolen heter faget *Religion, livssyn og etikk*. Tidligere het faget *Kristendomskunnskap* (Grunnskoleloven av 1969) og i Mønsterplanen av 1987 ble et av hovedemnene i faget *Andre religioner og livssyn*. Med L97 ble også emneområdet *Etikk og filosofi* tillagt faget.

Danielsen skoler har i sine vedtekter uttrykt skolens basis og formål. Ut fra dette grunnlag har faget en kvalitativ og kvantitativ forankring i kristendommen. I fagbenevnelsen kommer derfor kristendommen først og det er hovedordet. Samtidig rommer faget kunnskap om andre religioner, livssyn og filosofiske retninger. Dette er tilleggskunnskap og har ikke den samme betydning som grunnlag for oppdragelsen.

Formålet med faget

Kristendommen har en grunnleggende særstilling i skolens virksomhet. Kjennskapet til Gud som skaper og frelser ut fra Bibel og bekjennelse gir ståsted for virkelighetsforståelse, menneskesyn og livsførsel. Dette gir elevene grunnleggende innsikt i hva kristendommen er, og hva kristendommen har å si for den enkelte og for samfunnet. Stoffet må settes i forbindelse med det elevene opplever som viktig og aktuelt. Det elevene lærer i faget, skal være med å gi grunnlag for deres tro og være til veiledning for deres liv. Elevene kan aldri påtvinges en kristen tro. De som bærer den kristne troen med seg til undervisningen skal få møte et faglig innhold som kan utdype troen og dens betydning for tanke og livsførsel. De som er søkende og spørrende skal bli møtt med respekt, forståelse og åpenhet samtidig som de utfordres til å avklare sitt forhold til den kristne tro.

Barn og unge møter i dag et mangfold av kulturpåvirkninger og verditradisjoner. Religiøst og livssynsmessig mangfold setter stadig større preg på samfunnet. Dette utfordrer kristen tro, tanke og moral. Elevene

har derfor med alderen et økende behov for å gjennomtenke møtet mellom ulike religioner og livssyn. Samtidig er det viktig at elevene lærer å omgås mennesker som tilhører en annen religion eller livssyn, med forståelse og respekt. Det krever saklig kjennskap til andre religioner og livssyn ut fra deres egenart, og elevene trenger innsikt i kristen tro, tanke og moral. Det kan gi en trygg forankring i egne tradisjoner i møte med andre religioner og livssyn og det kan gi hjelp til å se likheter og forskjeller.

I et samfunn med et økende religiøst og kulturelt mangfold er det viktig at elevene får innsikt i hva religions- og samvittighetsfriheten betyr for utviklingen av et trygt og godt samfunn. Det gjelder både rettighetenes innhold og grenser.

Kristendoms kunnskap med filosofi-, religions- og livssynskunnskap er også et allmenndannende fag. Det skal bidra til å gi et felles kunnskapsgrunnlag og referanserammer. Kristen tro og tradisjon har gjennom århundrene preget europeisk og norsk kultur. Det er viktig at eleven får kjennskap til disse tradisjonene og hvordan de kommer til uttrykk i vår tid i kunst, i litteratur, i språk, i felles holdninger og verdier. Samtidig har humanistiske verditradisjoner gitt kulturarven et videre tilfang. For å forstå sin samtid trenger elevene å kjenne tradisjonens røtter og utvikling. Samtidig utfordres kulturarven av andre kulturer og tradisjoner gjennom en økende globalisering og internasjonalisering av samfunnet.

I en kristen skolesammenheng vil elevene bli kjent med både kulturarven og med kulturpluraliteten. Samtidig vil skolens forankring i kristen tro, tanke og livsførsel gi elevene hjelp til å møte kulturutfordringen ut fra et overordnet verdigrunnlag forankret i grunnsannhetene i Bibelen og bekjennelsen. På dette grunnlag stimuleres de til å være aktive deltagere i utviklingen av kultur- og samfunnsliv.

Mål

Målet for faget er:

- å gi elevene kjennskap til hovedinnholdet i Bibelen, til de viktigste hendelsene i kirkehistorien og til den kristne tro og moral etter den

evangelisk-lutherske bekjennelse som grunnlag for deres tro og som veiledning for deres liv

- å gi elevene kjennskap til ulike kristne kirkesamfunn
- å gi elevene hjelp til å reflektere over kristendommens betydning for den enkelte, for kulturen og samfunnslivet
- å gi elevene kjennskap til noen filosofiske retninger som har betydning for utviklingen av europeisk og norsk kulturliv
- å gi kjennskap til andre verdensreligioner og livssyn
- å gi elevene hjelp til å reflektere over møtet mellom kristendommen og andre religioner med sikte på å skape trygg forankring i egen tradisjon og en åpen samtale preget av saklighet, forståelse og respekt for dem som tror og tenker annerledes
- fremme forståelse og respekt for kristne og humanistiske verdier

Hovedområdene i faget

Kristendomskunnskap

Kristendomskunnskapen har en grunnleggende stilling i faget. Den har sin basiskilde i Bibelen som Guds åpenbaringsord til menneskene.

Kjennskapet til hovedinnholdet i Bibelen står helt sentralt.

I tilknytning til bibelstoffet skal elevene få lære om Bibelen som tros- og kulturkilde, hvordan Bibelen er blitt til og om ulike litterære uttrykksformer og forfattere. Det skal legges vekt på de hovedtrekk som gjør at Bibelen framstår som én bok, til tross for sine mange bøker og forfattere. Det er tale om Den hellige skrift inspirert av Gud ved Guds Ånd og skrevet av mennesker som er kalte og ledet av Gud. Det er dette syn som legges til grunn i undervisningen. Men samtidig skal elevene få kjennskap til ulike sider ved bibelsynsdebatten. Elevene skal også få praktisk hjelp til å slå opp og finne fram i Bibelen, de oppfordres til personlig bruk av den.

Troen på Gud som skaper og frelser har kirken alltid gitt uttrykk for i sine bekjennelser. Danielsen skoler bygger på Den norske kirkes bekjennesskrifter. Det er den evangelisk-lutherske kristendomsforståelse som legges til grunn for undervisningen i faget.

I Luthers lille katekisme gis det et sammenfattende uttrykk for denne tro med sikte på å gi en elementær innføring i hva kristen tro, håp og livsførsel innebærer.

Elevene skal få kjennskap til hvordan kristenlivet utfolder seg innen rammen av Den norske kirke. Samtidig vil det bli gitt en saklig kjennskap til andre kristne kirkesamfunn, deres tradisjoner, bekjennelse og gudstjenesteformer med sikte på å skape forståelse og respekt for mennesker som tilhører andre kirkesamfunn.

Kristendommen har en lang historie fra aposteltiden til i dag. Kirkehistorien gir innsikt i hvordan den kristne menighet har levd sitt liv og bekjent sin tro under skiftene ytre kår og begivenheter. På den ene siden har kirken påvirket samfunns- og kulturliv og på den andre siden har den søkt å gi stedegent uttrykk for sin tro, tanke, tilbedelse og tjeneste gjennom kunst, litteratur, arkitektur, sang og musikk. Reformasjonstiden og utviklingen fram til i dag har en sentral plass i undervisningen på ungdomstrinnet. Samtidig har kristendommen en universell utbredelse bl.a. på grunn av stor misjonsvirksomhet. Elevene skal bli kjent med misjonens arbeid i dag og med kirkens stilling i andre verdensdeler.

Etikkundervisningen bygger på Bibelens verdi- og normgrunnlag med utgangspunkt i sentrale tekster som omhandler de ti bud, det dobbelte kjærlighetsbudet, den gyldne regel, Jesu etiske undervisning, sentrale tekster fra brevlitteraturen i NT. I arbeidet med dette emneområdet tas det opp etiske spørsmål som kan knyttes sammen med elevenes hverdag og livserfaring. Spørsmål som har sammenheng med skolehverdagen er det viktig å løfte fram. Likeledes skal elevene møte etiske spørsmål som aktualiserer seg i lokalsamfunnet, og i en nasjonal og global sammenheng. Her kommer også inn forholdet mellom etikk, religion og livssyn. I den sammenheng vil også moralske spenninger og motsetninger i vår tid bli drøftet.

Filosofikunnskap

I den offentlige læreplanen er filosofi og etikk et eget kunnskapsområde. Etikkdelen er i denne planen lagt inn under kristendomsdelen fordi

skolens verdigrunnlag er forankret i kristen etikk. Etiske spørsmål av allmenn karakter er behandlet i sammenheng med kristen etikk.

I filosofikunnskapen blir det tatt fram filosofer og filosofiske emner som har hatt betydning for utviklingen av de humanistiske tradisjonene og for utviklingen av europeisk og norsk kulturliv. Kunnskapen fra dette temafeltet skal bidra til å gi innsikt i de humanistiske verdiene skolen bygger på.

Andre religioner og livssyn

Hovedområdet jødedom, islam, hinduisme, buddhisme og livssyn omfatter disse religioner og utvalgte livssyn i historisk perspektiv, deres skriftradisjoner som kilde til kulturforståelse og tro, og hvordan disse religioner og livssyn blir forstått og praktisert i verden og i Norge i dag.

Arbeidsmåtene i faget

Det skal benyttes varierte og engasjerende arbeidsmåter som skal bidra til å formidle alle sider ved faget, og som tar hensyn til elevenes forutsetninger og deres lærings situasjon. Læreren er den som best kjenner læringsmiljøet i klassen og som ut fra sin faglige innsikt og pedagogiske erfaring kan velge metoder og arbeidsformer som er egnet for undervisningssituasjonen og som ivaretar fagets kompetansemål, innhold og de grunnleggende ferdighetene.

Timetallet i faget

Læreplanen for kunnskapsløftet, LK 2006, har oppgitt timetallet i 60-minutters enheter.

For barnetrinnet er det satt av 427 timer. Disse vil bli fordelt slik at alle kompetansemålene i læreplanen blir ivaretatt.

I tillegg vil skolen ut fra sine budsjettmessige rammer øke ressursene til kristendomsdelen i fagplanen.

Når stoffet blir organisert som tverrfaglig temaundervisning, vil det bli brukt timer fra de fagene som er med i dette undervisningsopplegget. Behandles kompetansemål fra et temaområde, for eksempel andre religioner og livssyn, i samfunnsfaget, vil det følge med timer til undervisningen i samfunnsfag.

Grunnleggende ferdigheter i faget

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I kristendoms-, religions- og livssynskunnskap forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig i KRL innebærer å bruke talespråket til å kommunisere, forklare og forstå religioner og livssyn, etikk og filosofi. Muntlige ferdigheter som samtale, dialog, fortelling og utgreiing er midler til undring og deltakelse, refleksjon og argumentasjon. I faget legges det stor vekt på fortellingen som muntlig uttrykk.

Å kunne lese i KRL innebærer å oppleve og forstå tekster. Lesing brukes for å innhente informasjon, reflektere over, tolke, søke mening i og forholde seg kritisk og analytisk til fortellinger og fagstoff i så vel tradisjonell som multimedial formidlingsform.

Å kunne skrive i KRL innebærer å kunne uttrykke kunnskaper, erfaringer og forestillinger om religion og livssyn, etikk og filosofi. Skrivning klargjør tanker og meninger og er en hjelp til å tolke, argumentere og kommunisere. Skrivning i KRL innebærer også å møte ulike estetiske skriftuttrykk og gjøre bruk av dem.

Å kunne regne i KRL innebærer å kunne anvende ulike tidsregninger og måter å framstille årsrytmen på, finne fram i religiøse skrifter, møte matematiske uttrykk og tallsymbolikk og tolke og bruke statistikk. Å kunne gjenkjenne og bruke geometriske mønstre i estetiske uttrykk og arkitektur forutsetter regneferdigheter.

Å kunne bruke digitale verktøy i KRL er en hjelp til å utforske religioner og livssyn for å finne ulike presentasjoner og perspektiver. En viktig ferdighet

er å kunne benytte digitalt tilgjengelig materiale, som bilder, tekster, musikk og film, på måter som forener kreativitet med kildekritisk bevissthet. Digitale medier gir nye muligheter for kommunikasjon og dialog om religioner og livssyn. Disse mediene gir også muligheter for bred tilgang til materiale om aktuelle etiske problemstillinger.

Kompetansemål etter 4. årstrinn

Her kommer kompetansemålene slik de foreligger i LK 2006; i RLE-faget fra 2008.

Kristendom

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- fortelle om innholdet i sentrale tekster fra 1. og 2. Mosebok i Det gamle testamente
- fortelle om innholdet i sentrale tekster fra evangeliene framstilling av Jesu liv og virke i Det nye testamente
- lytte til og samtale om noen apostel- og helgenfortellinger
- beskrive lokale kirker, finne spor av kristendommens historie i lokalmiljøet og i distriktet og presentere funnene på ulike måter
- samtale om kristendom og hvordan religiøs praksis kommer til uttrykk gjennom leveregler, bønn, dåp, gudstjeneste og høytider
- kjenne til kristen salmetradisjon og et utvalg sanger, også samiske
- gjenkjenne kunst og gjøre bruk av estetiske uttrykk knyttet til kristendommen

Jødedom, islam, hinduisme, buddhisme og livssyn

Jødedom

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- fortelle om liv og virke til Moses og åpenbaringen av Toraen og innholdet av sentrale deler av Toraen
- samtale om jødedom og hvordan religiøs praksis kommer til uttrykk gjennom leveregler, bønn, Tora-lesning, matregler og høytider
- gjenkjenne kunst og gjøre bruk av estetiske uttrykk knyttet til jødedommen

Islam

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- fortelle om profeten Muhammeds liv, åpenbaringen av Koranen og innholdet i sentrale deler av Koranen
- samtale om islam og hvordan religiøs praksis kommer til uttrykk gjennom levereregler, bønn, Koran-lesning, matregler og høytider
- gjenkjenne kunst og gjøre bruk av estetiske uttrykk knyttet til islam

Hinduisme

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- fortelle om en av hinduismens guder og gudinner
- samtale om hinduismen og hvordan religiøs praksis kommer til uttrykk gjennom levereregler, punja, matregler og høytider
- gjenkjenne kunst og gjøre bruk av estetiske uttrykk knyttet til hinduismen

Buddhisme

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- fortelle om Siddhartha Gautamas liv og hans oppvåkning som Buddha
- samtale om buddhismen og hvordan religiøs praksis kommer til uttrykk gjennom levereregler, bønner, meditasjon og høytider
- gjenkjenne kunst og gjøre bruk av estetiske uttrykk knyttet til buddhismen

Livssyn

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte til og samtale om tekster og fortellinger som uttrykker humanistisk livssyn
- samtale om hvordan livssynshumanisme kommer til uttrykk gjennom levereregler og seremonier
- gjenkjenne kunst og gjøre bruk av estetiske uttrykk knyttet til humanismen

Filosofi og etikk

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- fortelle om filosofen Sokrates
- uttrykke tanker om livet, tap og sorg, godt og ondt og gi respons på andres tanker
- samtale om familieskikker i hverdag og høytid på tvers av religioner og livssyn
- føre en enkel dialog om samvittighet, etiske leveregler og verdier
- gjengi gjensidighetsregelen og vise evne til å gjøre bruk av den i praksis
- samtale om respekt og toleranse og motvirke mobbing i praksis
- bruke FNs barnekonvensjon for å forstå barns rettigheter og likeverd, og kunne finne eksempler i mediene og ved bruk av Internett

Veiledende årsplan for småskoletrinnet

Den veiledende årsplanen for småskoletrinnet for kristendomsdelen og filosofikunnskapen viser hvordan kompetansemålene kan presiseres og hvordan ulike stoffenheter kan plasseres i forhold til hverandre slik at det tas hensyn til elevenes forutsetninger og forkunnskaper og til de indre faglige sammenhengene i stoffet.

Oppsettet markerer hvilke grunnleggende ferdigheter som trer fram i undervisningen. Samtidig signaliserer oversikten muligheten for samarbeid over faggrensene, når det er naturlig.

Antallet leksjoner til hvert av temaområdene vil den enkelte lærer ta stilling til ut fra lærings situasjonen i klassen.

Kompetansemålene i andre religioner og livssyn vil bli fordelt på årstrinnene innen barnetrinnet slik at stoff som hører sammen blir behandlet på ett årstrinn.

1. klasse

Elevens grunnleggende ferdigheter	Innhold	Leksjoner	Samarbeid
Samtale om	Tema: Møte med skolen <ul style="list-style-type: none"> - trygghet/utrygghet - regler på skolen - nye venner - m.m. 		
Fortelle om Samtale om Synge	Tema: Gud som skaper <ul style="list-style-type: none"> - gjenfortelling av 1 Mos 1 Bli kjent med skaperverket og perspektivet fra 1. trosartikkel m/forklaring <ul style="list-style-type: none"> - lys-mørke/sol-måne/dag-natt/årsrytme - vann-jord/plantene/fiskene/fuglene - dyrene - mann-kvinne - familie-barn-slekt Sanger		
Samtale om Synge	Tema: Guds gode vilje for livet i skaperverket <ul style="list-style-type: none"> - Gud vil oss alt godt - familien og Guds vilje/foreldre og søsken - forholdet mellom mennesker og nestekjærlighet - søndagen som hviledag Sanger		
Fortelle om Samtale om Synge	Tema: Noah-fortellingen <ul style="list-style-type: none"> - bakgrunn/det onde - Noah – hans tro - Guds frelse - Paktstegn – regnbuen Sanger		
Samtale om	Tema: Det som er ondt og galt <ul style="list-style-type: none"> - erfaringen med det onde - hva vi er redde for - rett og galt - drømmen om det gode 		
Fortelle om Synge	Tema: Luciafortellingen Sanger		
Fortelle om	Tema: Advent og jul <ul style="list-style-type: none"> - Guds løfter om en frelser/sammenfattende gjenfortelling om Guds løfter - Maria og Josef/Juleevangeliet, Luk 2 		

Synges	<ul style="list-style-type: none"> - Hyrdene (fortelling) - Simeon (fortelling) - Anna, Fanuels datter (fortelling) Julesanger		
Fortelle om	Tema: Jesu liv – personer han møtte <ul style="list-style-type: none"> - 12-åring i tempelet - valg av disipler/Jesu skole - Jesus lærer disiplene å be - Jesus og den blinde Bartolomeus - Jesus og kvinnen i Simeons hus - Jesus og den kanaaneiske kvinnen - Jesus og Sakkeus 		
Synges	Sanger		
Fortelle om	Tema: Barn i andre land <ul style="list-style-type: none"> - vokse opp i forskjellige land - hjelp til barn i andre land 		
Samtale om	<ul style="list-style-type: none"> - misjon og barn – eksempler fra to kontinent 		
Fortelle om	Tema: Påske <ul style="list-style-type: none"> - inntoget i Jerusalem - sammenfattende fortelling fra skjærtorsdag til første påskedag - den tomme grav 		
Synges	Sanger		
Samtale om	Tema: Lokal kirkekunnskap <ul style="list-style-type: none"> - kirke i lokalmiljøet - dåp i kirken - søndagsskole/barnearbeid - bedehus i lokalmiljøet - hva skjer der - andre kirkehus i lokalmiljøet - hva skjer der 		
Synges	Sanger		

2. klasse

Elevens grunnleggende ferdigheter	Innhold	Leksjoner	Samarbeid
Fortelle om	Tema: Skapelse, syndefall, urhistorie <ul style="list-style-type: none"> - Edens hage 1 Mos 2-3 - Kain og Abel - Babels tårn Tema: Fedrehistorien <ul style="list-style-type: none"> - Abraham – kall og løfte - Abraham og Isak 		

Samtale om	<ul style="list-style-type: none"> - Jakob og Esau - Jakobs flukt og drøm - Jakobs sønner - Josef-fortellingene - Jakob, Josef og brødrene i Egypt - slekten blir stor – vanskeligheter 		
Syng	Sanger Kunst og estetiske uttrykk		
Samtale om	Tema: Innvandrere <ul style="list-style-type: none"> - innvandrere til Norge - vennskap med dem - menneskeverd - alle skapt av Gud - gjensidighetsregelen 		
Fortelle om	Tema: Advent og jul <ul style="list-style-type: none"> - Sanct Nikolas - Maria – budskapet til henne - Maria og Elisabet - vismennene fra Øst - flukten til Egypt 		
Syng	Sanger		
Fortelle om	Tema: Jesu liv <ul style="list-style-type: none"> - Døperen og Jesus - Peters fiskefangst - Jesus og tolleren Levi - bryllupet i Kana - enkens sønn i Nain - de ti spedalske 		
Samtale om	Tema: Jesus forteller <ul style="list-style-type: none"> - den bortkomne sau - den bortkomne sønnen - den barmhjertige samaritan - om tilgivelse 		
Syng	Sanger		
Samtale om	Tema: Ethiske spørsmål <ul style="list-style-type: none"> - Jesus som forbilde - samvittigheten - forholdet til de utstøtte i dag - mobbing 		
Fortelle om	Tema: Påsken <ul style="list-style-type: none"> - skjærtorsdag/avskjed med venner - Jesus tas til fange og forhøres - oppstandelsen - Peter og Jesus 		
Syng	Sanger Kunst og estetiske uttrykk		
Samtale om	Tema: Å miste noen		

Syng	<ul style="list-style-type: none"> - tap og sorg - døden - trøst, håp og oppstandelse Sanger		
Samtale om	Tema: lokalt kristenliv <ul style="list-style-type: none"> - diakoni i lokalmiljøet - fadderordninger for barn i andre land 		

3. klasse

Elevens grunnleggende ferdigheter	Innhold	Leksjoner	Samarbeid
Fortelle om Samtale om	Tema: Moses <ul style="list-style-type: none"> - Egypt, land og folk - Jakobs ætt i Egypt - Mose fødsel og oppvekst - Mose flukt - Moses kalles - Moses hos farao - påskelammet - utgangen fra Egypt - lovgivningen på Sinai Tema: De 10 bud <ul style="list-style-type: none"> - folkets ulydighet og dansen rundt gullkalven Kunstbilder		
Fortelle om	Fortellinger om kjente personer i GT <ul style="list-style-type: none"> - Ruth og Naomi - Daniel - dronning Esther 		
Fortelle om Kreativitet Syng	Tema: Julefeiring <ul style="list-style-type: none"> - gamle og ny skikker - kirkebesøk før jul - arbeid med julespill Sanger: Julesanger Estetiske uttrykk		
Fortelle om	Tema: Jesu liv <ul style="list-style-type: none"> - en dag i Kapernaum - den største i Guds rike - venner i Betania - Jesus vekker opp Lazarus - disippelen Johannes, samlefortelling Tema: Fram mot påsken <ul style="list-style-type: none"> - Jesu motstandere - reisen mot Jerusalem 		

Syng	<ul style="list-style-type: none"> - jødernes påskehøytid - repetisjon av tidligere fortellingsstoff Tema: Etter påsken <ul style="list-style-type: none"> - Jesus møter disipler: Maria Magdalena og Tomas - misjonsbefalingen - Jesu himmelfart Sanger Estetiske uttrykk		
Fortelle om	Tema: Misjon <ul style="list-style-type: none"> - fortellinger om norske pionermisjonærer i Afrika 		

4. klasse

Elevens grunnleggende ferdigheter	Innhold	Leksjoner	Samarbeid
Fortelle om Syng	Tema: Døperen Johannes <ul style="list-style-type: none"> - fødsel og oppvekst - møte med Jesus ved Jordan - Døperens ord om Jesus - Døperen i fengsel og Jesu ord til ham - Døperens død Sang		
Samtale om	Tema: Forfulgte og undertrykte <ul style="list-style-type: none"> - for sin tro - for sin mening - holdninger til hverandre, respekt og toleranse - menneskeverd - fortellingen om Sokrates 		
Samtale om Bruk av media og internett	Tema: FN-dagen <ul style="list-style-type: none"> - FNs barnekonvensjon - aktualisering av barns rettigheter og likeverd - respekten for barndom - kristent syn på barndom 		
Samtale om Syng	Tema: Julesanger <ul style="list-style-type: none"> - enkelte julesanger og hvordan de ble til 		
Fortelle om	Tema: Den første menighet i Jerusalem <ul style="list-style-type: none"> - pinsedagen - rykte om menigheten - samlinger i Salomos buegang og i 		

	hjemmene - Peter og Johannes helbreder - Peter og Johannes for Det høye råd - Peters apostelhistorie, samlefortelling		
Synge	Sanger		
Presentere	Tema: Den lokale kirkehistorie - kirkehuset, litt om dens historie - bedehus, litt om den lokale historie - et av frikirkenes lokaler, litt av dens historie Estetiske uttrykk		
Fortelle om	Tema: Misjon - pionermisjonær blant santalene – Skrefsrud		

Kompetansemål etter 7. årstrinn

Her kommer kompetansemålene slik de foreligger i LK 2006; i RLE-planen fra 2008.

Kristendom

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forklare Bibelens oppbygning, finne fram i bibelske tekster og reflektere over forholdet mellom Bibelen og språk og kultur
- gjøre rede for sentrale fortellinger fra Det gamle testamente fra fedrehistorien til profetene
- gjøre rede for sentrale fortellinger fra Det nye testamente fra Jesus til Paulus
- fortelle om sentrale hendelser og personer fra kristendommens historie fra urmenigheten til reformasjonstiden
- fortelle om sentrale hendelser og personer i kristendommens historie i Norge fram til reformasjonen
- beskrive hovedtrekk i samisk før-kristen religion og overgangen til kristendom
- samtale om kristendom, kristen livstolkning og etikk med vekt på gudsbilde, menneskesyn, aktuelle etiske utfordringer og utvalgte kristne tekster

- samtale om innholdet i de ti bud, Fadervår, den apostoliske trosbekjennelse og noen sang- og salmetekster
- forklare kristen tidsregning og kirkeårets gang, beskrive kristne høytider og sentrale ritualer
- gjøre rede for kirkesamfunn som er representert i lokalmiljøet og distriktet
- beskrive kirkebygget og andre kristne gudshus og reflektere over deres betydning og bruk, og benytte digitale verktøy til å søke informasjon og lage presentasjoner
- presentere ulike uttrykk fra kunst og musikk knyttet til kristendommen

Jødedom, islam, hinduisme, buddhisme og livssyn

Jødedom

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forklare hva Tanak, Tora og Talmud er, og samtale om sentrale jødiske fortellinger
- samtale om jødedom, jødisk livstolkning og etikk med vekt på gudsbilde, menneskesyn, trosbekjennelsen, aktuelle etiske utfordringer og utvalgte tekster
- forklare jødisk kalender og tidsregning, og beskrive jødiske høytider og sentrale ritualer
- beskrive tempelet og synagogen og reflektere over deres betydning og bruk, og nytte digitale verktøy til å søke informasjon og lage presentasjoner
- presentere ulike uttrykk fra kunst og musikk knyttet til jødedommen

Islam

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forklare hva Koranen og hadith er og samtale om sentrale islamske fortellinger
- samtale om islam, islamsk livstolkning og etikk med vekt på gudsbilde, menneskesyn, trosartiklene, de fem søyler, aktuelle etiske utfordringer og utvalgte tekster
- forklare utgangspunktet for islamsk tidsregning, og beskrive islamske høytider og sentrale ritualer

- beskrive moskeen og reflektere over dens betydning og bruk, og nytte digitale verktøy til å søke informasjon og lage presentasjoner
- presentere ulike uttrykk fra kunst og musikk knyttet til islam

Hinduisme

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- samtale om sentrale fortellinger i hinduismen
- samtale om hinduisme, hinduistisk livstolkning og etikk med vekt på noen guder og gudinner, synet på tilværelsen og det guddommelige, menneskesyn, aktuelle etiske utfordringer og utvalgte tekster
- forklare hinduistisk høytidskalender, og beskrive hinduistiske høytider og sentrale ritualer
- beskrive tempelet og reflektere over dets betydning og bruk, og nytte digitale verktøy til å søke informasjon og lage presentasjoner
- presentere ulike uttrykk fra kunst og musikk knyttet til hinduismen

Buddhisme

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- samtale om sentrale buddhistiske fortellinger
- samtale om buddhisme, buddhistisk livstolkning og etikk med vekt på Buddha, synet på tilværelsen, menneskesyn, læren, ordenssamfunnet, aktuelle etiske utfordringer og utvalgte tekster
- forklare en buddhistisk høytidskalender, og beskrive buddhistiske høytider og sentrale ritualer
- beskrive tempelet og klosteret og reflektere over deres betydning og bruk, og nytte digitale verktøy til å søke informasjon og lage presentasjoner
- presentere ulike uttrykk fra kunst og musikk knyttet til buddhismen

Livssyn

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- samtale om hva et livssyn kan innebære
- forklare hva et humanistisk livssyn er, og samtale om humanistisk livstolkning og etikk med vekt på virkelighetsforståelse, menneskesyn, aktuelle etiske utfordringer og utvalgte tekster fra humanistisk tradisjon

- samtale om bakgrunn og særpreg for Human-Etisk Forbund i Norge og livssynshumanismen i verden
- beskrive markeringer og sentrale seremonier innenfor livssynshumanismen i Norge
- presentere ulike kunst- og musikkuttrykk som gjenspeiler humanisme

Filosofi og etikk

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forklare hva filosofi og etikk er
- fortelle om Platon og Aristoteles og diskutere noen av deres ideer
- samtale om aktuelle filosofiske og etiske spørsmål og diskutere utfordringer knyttet til temaene fattig og rik, krig og fred, natur og miljø, IKT og samfunn
- samtale om etikk i forbindelse med ulike familieformer, forholdet mellom kjønnene, ulik kjønnsidentitet og forholdet mellom generasjonene.
- drøfte noen verdspørsmål som den samiske urbefolkningen er opptatt av i vår tid
- samtale om etniske, religiøse og livssynsmessige minoriteter i Norge og reflektere over utfordringer knyttet til det flerkulturelle samfunnet
- samtale om filosofi, religion og livssyn som grunnlag for etisk tenkning og kunne drøfte noen moralske forbilder fra fortid og nåtid
- diskutere rasisme og hvordan antirasistisk arbeid kan forebygge rasisme
- forklare viktige deler av FNs verdenserklæring om menneskerettigheter og samtale om betydningen av dem

Veiledende årsplan for mellomtrinnet

Den veiledende årsplanen for mellomtrinnet for kristendomsdelen og filosofikunnskapen viser hvordan kompetansemålene kan presiseres og hvordan ulike stoffenheter kan plasseres i forhold til hverandre slik at det tas hensyn til elevenes forutsetninger og forkunnskaper og til de indre faglige sammenhengene i stoffet.

Oppsettet markerer hvilke grunnleggende ferdigheter som trer fram i undervisningen. Samtidig signaliserer oversikten muligheten for samarbeid over faggrensene, når det er naturlig.

Antallet leksjoner til hvert av temaområdene vil den enkelte lærer ta stilling til ut fra læringssituasjonen i klassen.

Kompetansemålene i andre religioner og livssyn vil bli fordelt på årstrinnene innen mellomtrinnet slik at stoff som hører sammen blir behandlet på ett årstrinn.

5. klasse

Elevens grunnleggende ferdigheter	Innhold	Leksjoner	Samarbeid
Gjøre rede for Finne fram og lese	Tema: Fedrehistorien <ul style="list-style-type: none"> - David/Salomo - Abrahams kall og utvelgelse - Abraham og Lot - Hagar og Ismael - Abraham på prøve/ofring av Isak - Isaks velsignelse - Jakobs velsignelse - Moses og offertjenesten - Moselov – opplæring av barna - trosbekjennelsen - Josva og erobringen av landet - dommertiden, samlefortelling - Eli og Samuel - Saul blir konge - David og Saul - Davids storrike - løftene til David/Salomo - tempelet - riket deles Sanger		
Gjøre rede for	Tema: Kirkesamfunn i lokalmiljøet - f.eks. pinsevevnene		
Gjøre rede for	Tema: Jesus, hvem han var <ul style="list-style-type: none"> - Jesus i Nasaretsynagogen - Peters bekjennelse - Jesus og den blinde mannen, Joh 9 - Jesus i samtale med Marta, Joh 11 		

Finne fram og lese	<ul style="list-style-type: none"> - Jesus og Emmaus-vandrerne Tema: Paulus <ul style="list-style-type: none"> - bakgrunn og omvendelse - Paulus på misjonsreiser - episoden i Lystra og gresk gudstro - møtet på Areopagos og gresk filosofi 		
Fortelle og diskutere	Tema: Platon og Aristoteles		
Samtale sammen	Tema: Kristen etikk <ul style="list-style-type: none"> - de ti bud og aktuelle utfordringer i dag 		
Samtale og diskutere	Tema: Aktuelle etiske spørsmål <ul style="list-style-type: none"> - barn og foreldre - forholdet mellom generasjonene - natur og miljø - fattig og rik - antisemittisme 		

6. klasse

Elevens grunnleggende ferdigheter	Innhold	Leksjoner	Samarbeid
Fortelle om Gjøre rede for	Tema: Profetene <ul style="list-style-type: none"> - profetfortellinger med profeten Natan, Elia og baaldyrkelsen - Amos og folkets ulydighet - Jesaia og Israles prøvelser og Guds framtid - Jeremia og Israels fangenskap - Israels folkets hjemkomst og videre historie (et riss) 		
Samtale om Gjøre rede for	Tema: Paulus <ul style="list-style-type: none"> - samlefortelling om hans liv 		
Samtale om	Tema: Bekjennelsen til Jesus <ul style="list-style-type: none"> - som Guds sønn/bibeltekster - som Messias/bibeltekster - som Herre/bibeltekster - sammenfatning – 2. trosartikkel 		
Forklare og beskrive Bruk av digitale hjelpemidler	Tema: Kristen tidsregning, kirkeårets gang, høytider <ul style="list-style-type: none"> - kirkebygg og andre gudshus, bruk og betydning - sentrale ritualer i gudstjenesten 		
Fortelle om	Tema: Urkirken til reformasjonen <ul style="list-style-type: none"> - keiser Nero/forfølgelsene 		

	<ul style="list-style-type: none"> - Polykarp - kristendommens utbredelse mot vest-nord-øst-sør - forfølgelsen slutt/Konstantin - kirkemøtet i Nikea - Ambrosius - Augustin - klosterbevegelsen - pavedømmets utvikling - striden pave–keiser - korstogene - Frans av Assisi - botspredikantene - forfølgelser - reformasjonen – hovedtrekk <p>Kunstbilder</p>		
Samtale og reflektere over	<p>Tema: Aktuelle etiske spørsmål</p> <ul style="list-style-type: none"> - folkevandringer før og nå - innvandring til Norge m/jøder, muslimer, buddhister - møte med et flerreligiøst samfunn <p>Tema: Fellesetikk</p> <ul style="list-style-type: none"> - menneskeverdet m/begrunnelse i kristendommen, jødedom, islam, buddhisme, livssynshumanismen/likheter, spenninger, motsetninger 		
Forklare og samtale om	<p>Tema: FNs verdenserklæring</p> <ul style="list-style-type: none"> - bakgrunn etter krigen - tilslutning - aktuelle artikler: foreldrerett/religionsfrihet/ytringsfrihet 		

7. klasse

Elevens grunnleggende ferdigheter	Innhold	Leksjoner	Samarbeid
<p>Gjøre rede for</p> <p>Finne fram</p> <p>Lesning</p>	<p>Tema: Bibelens oppbygning</p> <ul style="list-style-type: none"> - to testamenter – én Gud - forskjellige skrifter i én bok - forholdet Bibelen, språk og kultur - Bibelens autoritet – Guds ord - Hjelp til bibellesning: finne fram, lese i sammenheng, betydning i dag for tro og liv 		

Fortelle om	<p>Tema: Norsk kirkehistorie til reformasjonen</p> <ul style="list-style-type: none"> - kristendommen kommer til Norge/flere veier - Innføringen av kristendommen med kongemakt - Olav den hellige - Sankta Sunniva - Sankt Halvard - Kirkebygg og fromhetsliv - Sigurd Jorsalfarer 		
Beskrive	<p>Tema: Samene</p> <ul style="list-style-type: none"> - forhistorie - overgang til kristendommen - Læstadius og læstadianismen - etiske spørsmål samene er opptatt av 		
Samtale om	<p>Tema: Kristen tro og etikk</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. trosartikkel med bibeltekster <ul style="list-style-type: none"> - skapt i Guds bilde - ansvarlig for Gud - forvaltere av naturen - ansvar for medmenneskene - forholdet til Guds ordninger for familie og seksuelliv <p>Sanger</p> <p>Kunstabilder</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. trosartikkel – Jesus som frelser <ul style="list-style-type: none"> - Jesus sann Gud og sant menneske - Jesus død for syndene - Jesus oppstandelse og hans nærvær - Jesu gjenkomst til frelse og dom <p>Sanger</p> <p>Kunstabilder</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. trosartikkel – Den hellige ånds gjerning <ul style="list-style-type: none"> - kirken – Kristi familie/legeme - forkynnelsen av evangeliet - menneskenes tro på Gud - dåp og nattverd - tjenester i menigheten - ulike menigheter <p>Sanger</p> <p>Kunstabilder</p>		
Samtale og diskutere	<p>Tema: Aktuelle etiske spørsmål/moralske forbilder</p> <ul style="list-style-type: none"> - konflikter i verden, ulike årsaker - de fattige i verden, bistandsarbeid 		

	<ul style="list-style-type: none">- kjønnsidentitet og påvirkning- IKT og samfunn		
Samtale og reflektere over	<p>Tema: Møtet mellom religionene</p> <ul style="list-style-type: none">- toleranse og respekt for andre m/ begrunnelse i kristendom, jødedom, islam, buddhismen, hinduismen, livssynshumanismen- skikker og forståelse av ekteskapet m/begrunnelse i kristendom, jødedom, islam, buddhisme, hinduisme, livssynshumanisme		

Egill Danielsen Stiftelse